

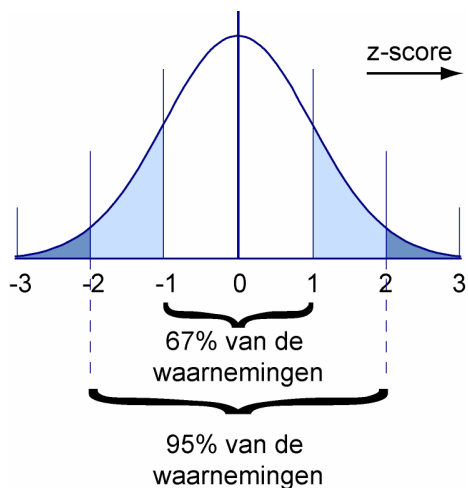
Technische Toelichting bij het gelijkenisprofiel

In het gelijkenisprofiel zijn in totaal 106 indicatoren onderscheiden, verdeeld over negen rubrieken: economische structuur, economische vernieuwing, welvaart, arbeidsaanbod, bevolkingsdynamiek, woningmarkt en woonomgeving, onderwijsaanbod, politiek en samenleving en ruimte, ligging en infrastructuur.

Sommige van de indicatoren kunnen als 'gunstig of ongunstig' worden beschouwd, andere als 'neutraal'. Voor acht rubrieken is een totaalscore bepaald voor de indicatoren die als gunstig/ongunstig kunnen worden beschouwd. De rubriek 'Politiek en samenleving' bestaat voornamelijk uit 'neutrale' indicatoren. In het profiel zijn de scores zodanig berekend dat een gunstige score (bijvoorbeeld een lage werkloosheid) wordt weergegeven via een naar rechts wijzend staafje en bij een ongunstige score via een naar links wijzend staafje.

Indicatoren waarbij sprake is van een als 'gunstig' of 'ongunstig' te beschouwen score zijn donkergroen weergegeven, indicatoren waarvan de score als 'neutraal' moet worden beschouwd (bijvoorbeeld het aantal stemmen op een politieke partij) zijn lichtgroen weergegeven. In de tabel zijn de 'neutrale indicatoren' cursief weergegeven en indicatoren waarvoor een hoge score als negatief wordt beoordeeld (en een lage score als positief) vet.

In onderstaande tabel is per indicator kort toegelicht hoe deze berekend is. Alle scores zijn omgerekend in zogenaamde z-scores, waardoor ze onderling vergelijkbaar zijn. De kans op een score tussen -1 en 1 bedraagt 67% en 95% tussen -2 en 2 (zie onderstaande figuur).

Veelal is de bron het CBS. Het kan daarbij gaan om gegevens van Statline of om door Bureau Louter specifiek gekochte gegevens. Wanneer sprake is van een andere bron, is dat vermeld. Vrijwel alle indicatoren zijn tot stand gekomen na (soms uitvoerige) bewerking door Bureau Louter. Soms gaat het om zeer uitvoerig bewerkte gegevens. Diverse indicatoren zijn ontwikkeld in eerder onderzoek van Bureau Louter. In dat geval wordt de indicator in hoofdlijnen beschreven en wordt verwezen naar een onderzoeksrapport voor een uitvoeriger bespreking. Vaak gaat het om indicatoren die worden gebruikt in de jaarlijkse onderzoeken naar Economische Toplocaties en de Beste Woongemeente die Bureau Louter uitvoert in opdracht van weekblad Elsevier. Wij verwijzen daarvoor naar de meest recente versies van die rapporten, namelijk:

- Bureau Louter (2015) *Economische Toplocaties 2015*. Kort aangeduid als 'ET 2015'.
- Bureau Louter (2014) *Waar Willen We Wonen 2014*. Kort aangeduid als 'WWW 2014'.

Tabel Toelichting bij indicatoren, gerangschikt naar rubrieken

Rubriek/ indicator	Toelichting en bron
Economische structuur	
Totaal	Het aantal arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar; bron: LISA
Landbouw	Idem, in de sector landbouw; bron: LISA
Industrie	Idem, in de sector industrie; bron: LISA
Bouwnijverheid	Idem, in de sector bouwnijverheid; bron: LISA
Vrijtijdsactiviteiten	Idem, in de sector vrijetijdsactiviteiten; bron: LISA
Kennisintensieve diensten	Idem, in de sector kennisintensieve diensten; bron: LISA
Openbaar bestuur/ onderwijs	Idem, in openbaar bestuur/ onderwijs; bron: LISA
Zorgsector	Idem, in de zorgsector; bron: LISA
Groothandel	Idem, in de sector groothandel; bron: LISA
Detailhandel	Idem, in de sector detailhandel; bron: LISA
Vervoer/ communicatie	Idem, in de sector vervoer/communicatie; bron: LISA
Technische beroepen	Het aantal technische beroepen bij bedrijven per 1.000 inwoners van 15-64 jaar
Economische beroepen	Idem, voor economische beroepen
Verzorgende beroepen	Idem, voor verzorgende beroepen
TW per inwoner	De toegevoegde waarde van bedrijven en instellingen per inwoner
TW per arbeidsjaar	Idem, per arbeidsjaar (een indicator voor de gemiddelde arbeidsproductiviteit)
Economische vernieuwing	
Industriële topsectoren	Arbeidsplaatsen in de kennisintensieve industriële topsectoren (HTSM, Life sciences, Chemie en Energie) per 1.000 inwoner van 15-64 jaar; bron: LISA
Creatieve industrie	Idem, voor de topsector Creatieve industrie
Laagwaardige topsectoren	Idem, voor topsectoren met een relatief laag opleidingsniveau van de beroepsbevolking (Agribusiness, Logistiek, Water)
Starters kennisdiensten	Startende bedrijven in kennisdiensten per 1.000 inwoners van 15-64 jaar; bron: Kamer van Koophandel. Gemiddelde 2012-2014.
Overige starters	Idem, voor overige typen startende bedrijven
R&D potentieel	Door Bureau Louter zijn per gemeente scores op de innovativiteit per gemeente bepaald, op basis van 15 indicatoren. Dit betreft de indicatoren die betrekking hebben op R&D. Zie ET 2015. Diverse bronnen.
Innovatiepotentieel	Idem, maar dan voor indicatoren die representatief zijn voor het aantal octrooien en innovaties. Diverse bronnen.
Innovatieve output	Idem, maar dan voor indicatoren die representatief zijn voor de output van innovatie in de vorm van omzet en arbeidsplaatsen. Diverse bronnen.
Opleidingsniveau banen	Gemiddeld opleidingsniveau van de banen bij bedrijven en instellingen
Welvaart/gunstige arbeidsmarkt	
Inkomen per inwoner	Het gemiddeld inkomen per inwoner
Inkomen per huishouden	Het gemiddeld inkomen per huishouden.
Netto participatiegraad	Het aantal werkzame inwoners per inwoner van 15-64 jaar.
Werklozen, hoog opgeleid	Het percentage hoog-opgeleide werklozen. Bron: UWV.
Werklozen, laag/midden	Jet percentage werklozen met een laag/middelbaar opleidingsniveau.
WW-percentage	Het percentage inwoners met een WW-uitkering.
Gemiddelde koopkracht	De voor bevolkingssamenstelling en huishoudensamenstelling gecorrigeerde koopkracht per inwoner. Zie WWW 2014.
Drie of meer regelingen	Het percentage van de inwoners dat gebruik maakt van drie of meer regelingen. Bron: maatwerk van het CBS in opdracht van KING.
Bijstandsgerechtigden	Het percentage bijstandsgerechtigden.
Hoog vermogen	Het deel van de huishoudens in een gemeente met een vermogen dat tot de top-25% van Nederland behoort.
Hoogwaardig arbeidsaanbod	
Opleidingsniveau technisch	Gemiddeld opleidingsniveau van de in een gemeente woonachtige werkzame beroepsbevolking met een technische opleiding
Opleidingsniveau economisch	Idem, voor economisch opgeleiden
Opleidingsniveau verzorgend	Idem voor verzorgend opgeleiden
<i>Aandeel technisch</i>	Het deel van de in een gemeente woonachtige werkzame beroepsbevolking met een technisch beroep

Rubriek/ indicator	Toelichting en bron
<i>Aandeel economisch</i>	Idem, met een economisch beroep
<i>Aandeel verzorgend</i>	Idem, met een verzorgend beroep
Kennisswerkers technisch	Nabijheid van technisch opgeleide HBO'ers en WO'ers in gemeente en omgeving
Kennisswerkers economisch	Idem, voor economisch opgeleiden
Kennisswerkers verzorgend	Idem, voor verzorgend opgeleiden
Bevolkingsdynamiek	
<i>Niet-Westerse allochtonen</i>	Percentage Niet-Westerse allochtonen in de bevolking
<i>Westerse allochtonen</i>	Percentage Westerse allochtonen in de bevolking
Aandeel 0-16 jaar	Het aandeel van de leeftijdsklassen 0-16 jaar in de bevolking
Aandeel 17-29 jaar	Idem, voor de leeftijdsklasse 17-29 jaar
Aandeel 65 jaar of ouder	Idem, voor de leeftijdsklassen 65 jaar of ouder (senioren)
Migratiesaldo 0-16 jaar	Inkomende gedeeld door uitgaande migratie in de leeftijdsklasse 0-16 jaar, periode 2003-2012
Migratiesaldo 35 jaar of ouder	Idem voor de leeftijdsklasse 35 jaar of ouder
Migratiesaldo 17-34 jaar, kort	Idem voor de leeftijdsklasse 17-34 jaar, voor verhuizingen binnen 35 km.
Migratiesaldo 17-34 jaar, lang	Idem, voor verhuizingen over meer dan 35 km.
<i>Percentage alleenstaanden</i>	Het percentage alleenstaanden in het totaal aantal huishoudens
<i>Eenouderhuishoudens</i>	Het percentage éénouderhuishoudens, met een ouder in de leeftijdsklasse 30-64 jaar in het totaal aantal huishoudens
Relatief geboortecijfer	Het aantal geboortes per duizend inwoners
Relatief sterftcijfer	Het aantal overleden per duizend inwoners
Saldo totale migratie	Inkomende gedeeld door uitgaande verhuizingen, totale bevolking, 2004-2013
Woningmarkt/woonomgeving	
Schaarste woningen	
Gemiddelde WOZ-waarde	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen in de gemeente
<i>Percentage koopwoningen</i>	Het percentage koopwoningen in het totaal van alle koop- en huurwoningen
Nabijheid banen	De nabijheid van banen in de eigen gemeente en de omgeving (zie WWWW 2014)
Natuurlijke omgeving	De kwaliteit van de natuurlijke omgeving (zie WWWW 2014)
Weinig overlast	De mate waarin men overlast ervaart in een gemeente (zie WWWW 2014)
Weinig misdaad	Een indicator voor het aantal misdaden in een gemeente (zie WWWW 2014)
Saamhorigheid bewoners	De saamhorigheid onder de inwoners van een gemeente (zie WWWW 2014)
Gecorrigeerde woningprijs	Een voor verschillen in woningkenmerken gecorrigeerde woningprijs, zoals berekend in het woningprijzenmodel van Bureau Louter (zie WWWW 2013)
Voorzieningen jeugdpakket	Voorzieningen voor de jeugd, waaronder primair en voortgezet onderwijs (zie WWWW 2014)
Voorzieningen winkels	De nabijheid van winkels voor het dagelijks gebruik (zie WWWW 2014)
Voorzieningen cultuur	De nabijheid van cultuurvoorzieningen (zie WWWW 2014)
Horeca en luxe winkels	De nabijheid van horeca en luxe winkels (zie WWWW 2014)
Voorzieningen zorg/onderwijs	Voorzieningen in de zorg en het onderwijs (zie WWWW 2014)
Onderwijsniveau	
<i>MBO, aandeel technisch</i>	Het deel van de in een gemeente woonachtige MBO-studenten dat een technische opleiding volgt. Bron: Ministerie van OCW (DUO)
<i>MBO, aandeel economisch</i>	Idem, economische opleiding.
<i>MBO, aandeel verzorgend</i>	Idem, verzorgende opleiding.
Relatief aantal MBO-studenten	Het deel van de middelbare scholieren dat na afronden van het voortgezet onderwijs een MBO-studie gaat volgen. Bron: Ministerie van OCW (DUO)
Gemiddeld niveau MBO	Het gemiddeld niveau waarop in een gemeente wonende studenten MBO-onderwijs volgen (onderverdeeld naar vier niveaus). Bron: DUO.
Gemiddeld niveau VO	Idem, voor het voortgezet onderwijs.
Vsv'ers in MBO	Het percentage voortijdig schoolverlaters in het MBO (naar woonplaats van de studenten). Bron: DUO.
Hoger onderwijs, technisch	Het aantal HBO- en WO-studenten dat een technische opleiding volgt per duizend inwoners. Bron: DUO.
Hoger onderwijs, economisch	Idem, economische opleiding.
Hoger onderwijs, verzorgend	Idem, verzorgende opleiding.

Rubriek/ indicator	Toelichting en bron
Ruimte, ligging en infrastructuur	
Voorraad bedrijventerreinen	Het aantal hectares uitgegeven bedrijventerreinen per duizend inwoners van 15-64 jaar. Bron: IBIS
Voorraad kantoorruimte	Het aantal vierkante meters in gebruik zijnde kantoorruimte per duizend inwoners van 15-64 jaar. Bron: kantorenbestand van Rudolf Bak.
<i>Ruimte-intensiteit</i>	Een door Bureau Louter ontwikkelde indicator voor de ruimte-intensiteit in een gemeente (zie ET 2015)
Filedruk	
Nationale ligging	Indicator voor de filedruk in de gemeente en omgeving (zie WWWW 2014)
Agglomeratie-effecten	Een nationaal centrale ligging (zie ET 2015)
Regionale centrumfunctie	De mate waarin sprake is van agglomeratie-effecten (zie ET 2015)
Bereikbaarheid per trein	De mate waarin een gemeente een regionale centrumfunctie vervult (zie ET 2015)
Ligging aan wegennet	De bereikbaarheid per trein (zie WWWW 2014)
	De ligging aan het (snel)wegennet (zie WWWW 2014)
Politiek en samenleving	
<i>TK 2012, % VVD</i>	Het percentage VVD-stemmers bij de Tweede Kamerverkiezingen 2012
<i>TK 2012, % PvdA</i>	Idem, PvdA-stemmers
<i>TK 2012, % PVV</i>	Idem, PVV-stemmers
<i>TK 2012, % SP</i>	Idem, SP-stemmers
<i>TK 2012, % CDA</i>	Idem, CDA-stemmers
<i>TK 2012, % D66</i>	Idem, D66-stemmers
<i>TK 2012, % CU</i>	Idem, CU-stemmers
<i>TK 2012, % GroenLinks</i>	Idem, GroenLinks-stemmers
<i>TK 2012, % SGP</i>	Idem, SGP-stemmers
<i>TK 2012, % PvdD</i>	Idem, PvdD-stemmers
Opkomstpercentage GR 2014	Opkomstpercentage bij de Gemeenteraadsverkiezingen 2014
Percentage vrijwilligers	Het percentage van de inwoners van 18 jaar of ouder dat vrijwilligerswerk doet
<i>Kerkbezoek</i>	Het percentage van de inwoners dat regelmatig naar de kerk gaat
<i>Belang veiligheid</i>	Het belang dat inwoners van een gemeente hechten aan veiligheid
<i>Belang sociale cohesie</i>	Het belang dat inwoners van een gemeente hechten aan sociale cohesie

Met uitzondering van 'Politiek en samenleving', waarvoor vrijwel alle indicatoren als 'neutraal' kunnen worden beschouwd, is voor alle rubrieken een totaalscore bepaald op basis van de indicatoren waar de rubrieken uit zijn opgebouwd, met uitzondering van de 'neutrale indicatoren'. Daartoe zijn de z-scores opgeteld en is vervolgens van die totaalscore weer de z-score berekend.